

Zdravice Markéty Pánkové, 4. 6. 23022, Brandýs n. Orlicí

Všichni na velikém jevišti světa stojíme, a cokoliv se tu koná, všech se nás týče. Svou zdravici zahajují citátem z myšlenek Komenského.

Ano, dnes stojíme na půdě Brandýsa n. Orlicí, kde Komenský pobýval v letech 1622-1626 z důvodů rekatolizace českých zemí a vypovězení členů jednoty bratrské z Moravy. Tady se skrýval na panství svého ochránce Karla st. ze Žerotína. Tady se také oženil v září 1624 s Marií Dorotou Cyrillovou, se kterou žil pak 24 let a měl s ní 3 dcery a jednoho syna.

V Brandýse také vzniklo jedno z nejvýznamnějších Komenského děl – Labyrint světa a ráj srdce, ve kterém popisuje členy společnosti- svět pojímá jako alegorii obrazu světa bez klidu a pokoje, neboť ten lze hledat jen v nitru svého srdce. Fr. Palacký ocenil toto dílo jako „největší klenot starší české literatury.

Od roku 2020 až do letošního roku probíhají Národní oslavy Komenského a velmi si vážíme toho, že se vzedmula obrovská iniciativa města Brandýsa v čele s ředitelem Mgr. Miloslavem Duškem, který společně s dalšími osvícenými lidmi uspořádal dny s Komenským v Brandýse.

KOMENSKÝ BYL SILNOU OSOBNOSTÍ, MUŽEM ODVÁŽNÝM A VELMI STATEČNÝM, COŽ SE PROJEVILO PŘI ZLOMOVÝCH TRAGICKÝCH UDÁLOSTECH V JEHO ŽIVOTĚ. Jeho knihy získaly ocenění ještě za jeho života. Dnes bychom řekli, že jsou bestsellerem.

Jsou stále překládány do mnoha světových jazyků.

Jan Amos Komenský patří k nejvýznamnějším českým myslitelům, díky novým didaktickým principům jej nazýváme zakladatelem moderní pedagogiky. Vysoce si ceníme jeho filozofický odkaz, zejména jeho aktivní touhu zlepšit svět vzděláváním všech lidí bez rozdílu.

V dnešní dramatické době, kdy probíhá na Ukrajině válka, vystupují do popředí také jeho mírotvorné plány, jeho humanita a jeho společenská zodpovědnost. Neboť tento učenec – humanista se vždy postavil čelem k problémům a hledal cesty k nápravě. Bez zbraní.

Odkaz Komenského je tak vysoce aktuální, že se tomu někdy nechce věřit. Řada lidí kolem mne si Komenského vzala jako vzor a vzdávají mu hold. Ano, i my chceme v Brandýse během těchto dnů Komenského odkaz oslavit, a připomenout novým generacím, jak je důležité na Komenského myšlenky nezapomínat, naopak je studovat a připomínat, kdy je to potřeba.

Zakončuji slovy německého filozofa G. W. Leibnize, který sepsal v r. 1671 báseň k poctě Komenského. Na konci básně „Na smrt Komenského“, říká:

Nadejde, Komenský, čas, kdy zástupy šlechetných budou ctít cos vykonal, ctít i Tvých nadějí sen !